

วัดมัชฌิมาวาส

ตั้งอยู่ที่ถนนไทรบุรี ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ยายศรีจันทร์ คหบดีผู้มั่งคั่งในเมืองสงขลา เป็นผู้สร้างในสมัยอยุธยาตอนปลาย จึงได้ชื่อว่า “วัดยายศรีจันทร์” ภายหลังเมื่อมีผู้สร้าง “วัดเลียบ” ขึ้นทางทิศเหนือ และ “วัดโพธิ์” ขึ้นทางทิศใต้ของพระอารามแห่งนี้ ชาวบ้านจึงเรียกวัดยายศรีจันทร์ว่า “วัดกลาง” และเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๑ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นวชิรญาณวโรรส เสด็จเมืองสงขลา ทรงเปลี่ยนชื่อวัดเป็นภาษาบาลีว่า “วัดมัชฌิมาวาส” ครั้นต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๖๐ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ยกขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี

พระอารามแห่งนี้ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์เรื่อยมา ในรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เจ้าพระยาอินทคีรี (บุญห่วย) ผู้สำเร็จราชการเมืองสงขลาได้สร้างพระอุโบสถและศาลาการเปรียญขึ้นใหม่ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าพระยาวิเชียรคีรี (บุญสังข์) ผู้สำเร็จราชการเมืองสงขลา ได้บูรณะและสร้างพระอุโบสถหลังปัจจุบันพร้อมด้วยศาลาการเปรียญ หอไตร ศาลาฤาษี และกำแพงวัด หลังจากนั้นได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน สิ่งสำคัญภายในวัดมีเป็นจำนวนมาก เช่น พระอุโบสถ พระวิหาร ศาลาฤาษี

พระอุโบสถ เป็นอาคารทรงไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เลียนแบบพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สร้างระหว่าง พ.ศ. ๒๓๙๐ - ๒๔๐๓ เป็นฝีมือช่างหลวงในกรมช่างสิบหมู่จากกรุงเทพฯ ร่วมกับช่างเมืองสงขลา ส่วนประกอบของช่อฟ้ามีแต่ตัวลายองไม่มีนาคสะดุ้ง เสารองพระอุโบสถเป็นสี่เหลี่ยมไม่ย่อมุม ประตูและหน้าต่างเป็นซุ้มมงกุฎ หน้าบันทั้งภายนอกและภายในเป็นประติมากรรมปูนปั้นนูนสูงปิดทองและติดกระจก หน้าบันด้านทิศตะวันออกเป็นรูปปั้นพระพรหมสี่หน้าทรงหงส์ ล้อมด้วยกนกกลายไทย ด้านทิศตะวันตกเป็นรูปปั้นพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ ส่วนหน้าบันด้านในทิศตะวันออกและหน้าบันด้านในทิศตะวันตก เป็นรูปปั้นราหูอมจันทร์

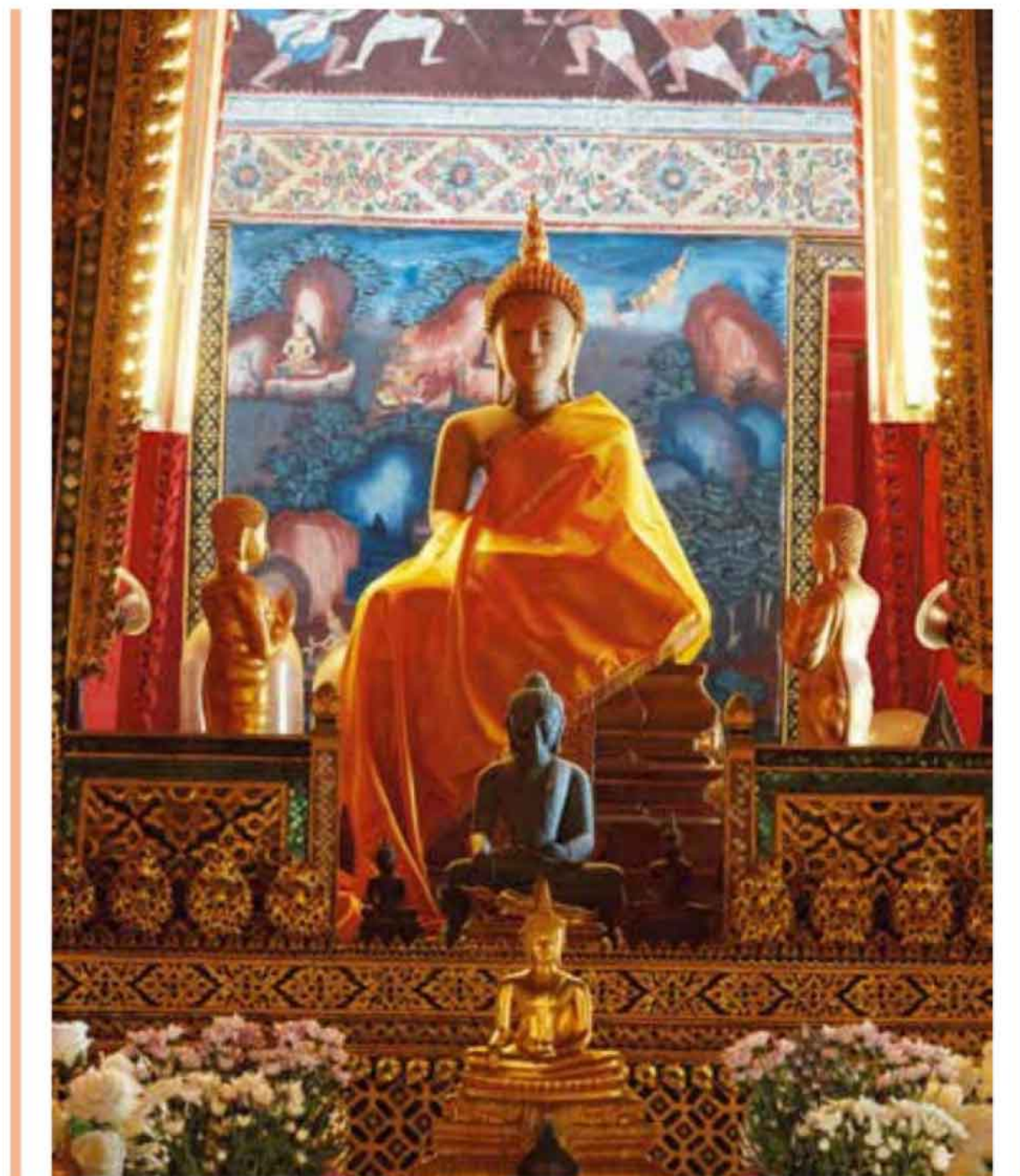
พระเจดีย์แบบจีนหรือกะ และพระวิหาร
วัดมัชฌิมาวาส อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

ภายในพระอุโบสถ วัดมณีมาวาส อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

พระประธานในพระอุโบสถ

พระประธานในพระอุโบสถ เป็นพระพุทธรูปหินอ่อน ปางสมาธิ พุทธลักษณะแบบไทยผสมจีน ฝีมือปั้นหุ่นเป็นฝีมือช่างท้องถิ่นแล้วนำไปแกะสลักหินอ่อนที่ประเทศจีน สร้างโดยพระยาวิเชียรคีรี (บุญสังข์) ผู้สำเร็จราชการเมืองสงขลา เป็นผู้สั่งการให้ช่างจีนทำการออกแบบก่อสร้างพระพักตร์ของพระพุทธรูปหยก มีพระเกตุมาลาทำด้วยทองคำ ประดิษฐานอยู่ภายในบุษบก สองข้างมีพระพุทธรูปยืนทรงเครื่อง เป็นการจัดลักษณะเดียวกับพระพุทธรูปเทววิลาสหรือหลวงพ่อบุชา วัดเทพธิดาราม กรุงเทพมหานคร

ภายในพระอุโบสถ มีจิตรกรรมฝาผนังทั้งสี่ด้าน เป็นภาพเขียนสีฝุ่นบนผนังปูนเป็นงานฝีมือช่างหลวง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นภาพพุทธประวัติ ทศชาติชาดก และเทพชุมนุม ถือว่าเป็นจิตรกรรมที่เด่นและสำคัญยิ่ง องค์ประกอบของภาพมีความงดงาม และบรรจุเรื่องราวไว้มอบบูรณ์มาก ทั้งได้สะท้อนภาพของสังคม แสดงให้เห็นวัฒนธรรมการแต่งกาย การละเล่น ประเพณี ความเชื่อ ตลอดจนสภาพชีวิตความเป็นอยู่ในสมัยนั้น

จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ วัดมณีมาวาส อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

พระวิหาร เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน เจ้าพระยาอินทศิริ (บุญห่วย) สร้างทับที่เดิมซึ่งเคยเป็นพระอุโบสถ หน้าบันเป็นไม้จำหลักลวดลายทิ้งดงาม

ศาลาฤๅษี เจ้าพระยาวิเชียรคีรี (บุญสังข์) ผู้สำเร็จราชการเมืองสงขลา เป็นผู้สร้างขึ้นบริเวณคอสองมีจิตรกรรมภาพฤๅษีตัดตน รวม ๔๐ ท่า แต่ละท่ามีจารึกเป็นคำโคลงสี่สุภาพอธิบายคำโคลงเหล่านี้เลือกคัดลอกมาจากเรื่องโคลงภาพฤๅษีตัดตน ที่จารึกไว้บนผนังศาลารายในวัดพระเชตุพน ฯ กรุงเทพฯ ฯ และด้านในหน้าบันของศาลาทั้งสองข้างเขียนภาพเครื่องยาไทย ตอนล่างเขียนบรรยายตัวยา สรรพคุณและวิธีใช้